

Poradnik dla rodziców

Edukacja domowa w praktyce

**CENTRUM
NAUCZANIA
DOMOWEGO**

**FUNDACJA
EDUKACJI
DOMOWEJ**

Spis treści:

1. Edukacja domowa - dlaczego warto?

- a. Nowe trendy w edukacji na świecie - edukacja 4.0
- b. Edukacja domowa w Polsce
- c. Czy edukacja domowa jest dla każdego?

2. Aspekty prawne związane z edukacją domową

- a. Formalności krok po kroku
- b. Szkoła przyjazna edukacji domowej
- c. Co trzeba wiedzieć na początek?

3. Jak rozpocząć naukę?

- a. Gdzie szukać informacji?
- b. Jak motywować dziecko do nauki?
- c. Jak efektywnie zaplanować zadania?
- d. Jak pogodzić ED z codziennymi obowiązkami?
- e. Lista książek i blogów o edukacji domowej.

4. Fakty i mity na temat edukacji domowej.

- a. Moje dziecko nie będzie miało przyjaciół.
- b. Rodzic bez wykształcenia pedagogicznego nie poradzi sobie z nauczaniem dziecka.
- c. Strach, że dziecko nie nauczy się w domu tyle ile nauczy się w szkole.
- d. Edukacja domowa jest czasochłonna.

5. Egzaminy w edukacji domowej

6. Wsparcie w edukacji domowej

- a. Grupa rodziców w edukacji domowej

7. Kim jesteśmy?

- a. Wizja
- b. Misja

1. Edukacja domowa - dlaczego warto?

Nowe trendy w edukacji na świecie

Wyobraźcie sobie naukę bez ławek, ocen, stresu i o dowolnej porze. Taka właśnie jest edukacja domowa. Jeśli dziecko jednego dnia nie ma ochoty na matematykę, to uczy się historii. A do pierwszego przedmiotu wraca jak będzie się czuło na siłach, bo ten tryb nauczania charakteryzuje się wolnością. A jak wiemy, taka forma zdobywania wiedzy rozwija skrzydła i otwiera nowe możliwości dzieciom.

Na świecie najnowsze trendy wpisujące się w ideę edukacji 4.0 kładą nacisk właśnie na naukę spersonalizowaną i asynchroniczną, uwzględniającą możliwości, talenty i predyspozycje dziecka. Zakładają harmonijny rozwój ucznia, tak by miał on dobry start i świetnie poradził sobie w dorosłym życiu. Dzięki technologii świat zmienia się w zawrotnym tempie. Nie sztuką jest dziś pamiętać, ale rozumieć i szukać odpowiedzi. Według analityków badających trendy pracy w przyszłości wynika, że nawet 65 % dzieci, które dziś zaczynają naukę będzie pracować w zawodach, które obecnie nie istnieją! Edukacja domowa jest bardzo

bliska tym założeniom. Jest odpowiedzią na potrzeby dziecka i rodziny, gdzie rodzic-edukator może mieć wpływ na to czego i jak będzie uczyło się jego dziecko.

Skupienie na potrzebach i możliwościach dziecka otwiera zupełnie nowe perspektywy. Coś, co wydawało się nie do osiągnięcia przez nauczyciela z dość sporą grupą osób, jest na wyciągnięcie ręki w edukacji domowej. Dziecko nie musi być orłem z każdego przedmiotu. W tej formie nauczania nie ma krytyki za to, że dziecko potrzebuje więcej czasu na przyswojenie wiedzy i nie nadąża za klasą. Każdy uczy się we własnym tempie i ma równe szanse.

Z drugiej strony są uczniowie, którzy chłoną wiedzę niewyobrażalnie szybko i po prostu nudzą się przez resztę lekcji czekając na pozostałych. Dla takich osób edukacja domowa to idealne rozwiązanie, bo mogą poświęcić więcej czasu na pasję, a nawet... zacząć wcześniej wakacje!

Kolejnym powodem, dla którego warto rozpocząć edukację domową, to dowolność w wyborze materiałów i narzędzi edukacyjnych. Jest to idealne rozwiązanie dla tych, którzy preferują nowe metody nauczania. Uczniom nadal przysługują podręczniki szkolne, ale nie muszą z nich korzystać. Możliwości jest wiele: materiały elektroniczne, książki i filmy edukacyjne, platformy do nauki, obcowanie z naturą, wyjścia do teatru i muzeum, nauka w praktyce. Rodzice weryfikują jaki styl uczenia odpowiada uzdolnieniom pociechy, unikając w ten sposób marnowania czasu na nieefektywne, niedostosowane do jej charakteru techniki.

Podczas nauki w szkole stacjonarnej możliwości podróży są bardzo ograniczone ze względu na plan roku szkolnego i obowiązek obecności na lekcjach. W edukacji domowej można swobodnie korzystać z czasu, co jest dużym plusem także dla młodych sportowców, którzy jeżdżą na zawody. Czas, który mają uczący się w domu, pozwala na swobodny rozwój i zaspokajanie naturalnej chęci poznawania u dziecka, wzmacnia otwartość na wiedzę i ułatwia nabycie nowych umiejętności. Przy odpowiedniej organizacji dziecko z pewnością będzie miało więcej czasu i zapasów energii.

W edukacji domowej dziecko, oprócz podstawowych umiejętności, zdobywa dużo nowych kompetencji, które w przyszłości dadzą mu więcej możliwości na rynku pracy:

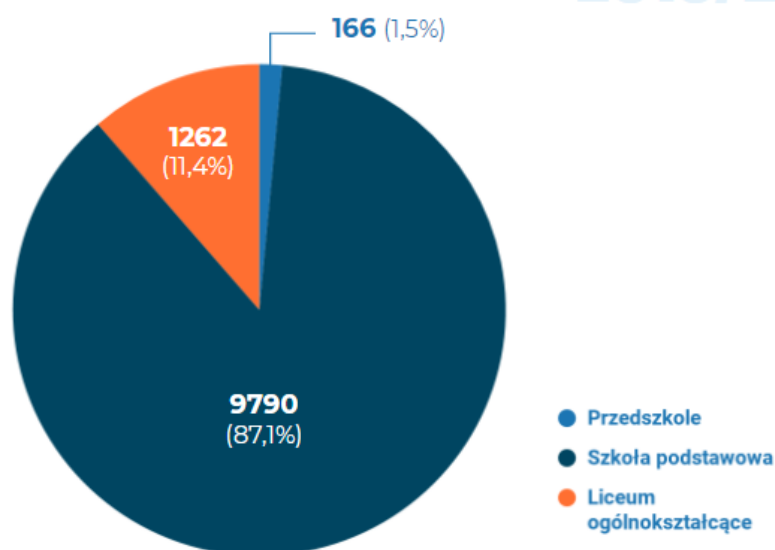
- Uczy się samodzielnie organizować swój plan dnia tak, by mieć czas na odpoczynek i przyjemności.
- Poznaje nowe narzędzia do nauki i uczy się jak je efektywnie wykorzystywać.
- Uczy się szukać znajomych w różnych miejscach i samodzielnie dobiera sobie przyjaciół.
- Wyrabia w sobie poczucie odpowiedzialności za własną edukację.

Edukacja domowa w Polsce

Każdego roku obserwujemy w Polsce wzrost zainteresowania edukacją domową. Rodzice coraz częściej dokonują świadomego wyboru w kwestii edukacji swojego dziecka, a ta forma nauczania jest dla nich jedną z najatrakcyjniejszych opcji. Powodów jest bardzo dużo i wymieniliśmy je w poprzednim rozdziale. Zakładamy, że gdyby więcej osób wiedziało o możliwości nauczania domowego, to liczba uczniów w tym trybie byłaby znacznie większa. Centrum Nauczania Domowego razem z Fundacją Edukacji Domowej dbają o szerzenie rzetelnych informacji na temat edukacji domowej, jednak nadal są w Polsce szkoły, których dyrektorzy nie wiedzą o tej formie nauczania. Obecna sytuacja w kraju i na świecie sprawiła, że więcej osób zaczęło się interesować tą formą kształcenia, a wiedzę o edukacji domowej zaczęto szerzyć ze zwiększoną siłą.

Ograniczenia w funkcjonowaniu szkół i placówek oświatowych na długi czas sparaliżowały polski system edukacji. Rodzice, dzieci, a przede wszystkim nauczyciele musieli z dnia na dzień dostosować swój program nauczania i przenieść się na edukację zdalną. Nie każdy jednak był na to przygotowany - zarówno w kwestii odpowiedniego sprzętu jak i doświadczenia w nauczaniu zdalnym. Było to jednym z powodów wzrostu zainteresowania edukacją domową. Suma wszystkich uczniów nauczania domowego jeszcze w 2019 roku stanowiła **11 218** (patrz. wykres poniżej), natomiast w grudniu 2020 r. było ich już - **15 304**.

2019/2020

Suma wszystkich uczniów
nauczania domowego w 2019
roku:

11 218

Uczniowie spełniający obowiązek szkolny poza szkołą nie odczuli skutków pandemii, związanych z nauką. Jak twierdzą rodzice, w zasadzie nic się nie zmieniło, a nauka przebiegała bez żadnych zawirowań, nadal na wysokim poziomie merytorycznym.

W momencie, gdy pojawiły się trudnienia w zakresie edukacji podczas pandemii, Fundacja Edukacji Domowej postanowiła wysłać pismo do Ministerstwa Edukacji Narodowej. Apelowano w nim o zlikwidowanie barier, jakie pandemia stawia przed rodzinami, które chcą kształcić swoje dzieci w trybie nauczania domowego. Jednym z największych trudnień było zdobycie opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej, które mimo możliwości pracy w trybie zdalnym nie podejmowały się przeprowadzenia badań diagnostycznych w zakresie edukacji domowej. W odpowiedzi Ministerstwo przedstawiło Rozporządzenie z dnia 29 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie z dnia 20 marca w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, w którym znajdujemy zapis, że w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty nie stosuje się przepisu art. 37 ust. 2 pkt. 2 lit. a pr. ośw., który mówi o konieczności dołączenia do wniosku o spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą opinii z publicznej poradni psychologiczno pedagogicznej.

Czy edukacja domowa jest dla każdego?

Edukacja domowa dla wielu jest przyszłością, ponieważ nie ogranicza ani pod względem możliwości i potrzeb dziecka, ani pod kątem dostępu do dobrej szkoły. Dziecko może być zapisane do świetnej szkoły nawet jeśli nie ma takiej w jego najbliższej okolicy, ponieważ nie musi do niej dojeżdżać. Nowe technologie dodatkowo zwiększają jego możliwości. W edukacji domowej nauka jest na wyciągnięcie ręki. Warto jednak pamiętać, że mimo ogromu zalet, ta forma nauczania nie sprawdzi się w każdym przypadku. Niektóre dzieci potrzebują systematyczności, pokierowania przez nauczyciela, a nawet samej przestrzeni szkoły. Trzeba bacznie obserwować, co jest najlepsze dla danego ucznia i co przynosi więcej przyjemności i korzyści.

2. Aspekty prawne związane z ED

Formalności krok po kroku

Spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą, czyli tzw. edukacja domowa jest jedną z form edukacji, którą reguluje art. 37 Prawa Oświatowego.

Art. 37. 1. Na wniosek rodziców dyrektor odpowiednio publicznego lub niepublicznego przedszkola, szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej, do której dziecko zostało przyjęte, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą.¹

Artykuł ten zawiera prawa i obowiązki zarówno szkoły, jak i rodziców. Zgodnie z tym zapisem rodzic ma prawo ubiegać się o zgodę na edukację domową w dowolnej szkole na terenie województwa zamieszkania. Po otrzymaniu dokumentów aplikacyjnych dyrektor szkoły ma do 30 dni na wydanie decyzji (odpowiednio na rok lub na dany etap kształcenia). W przypadku uzyskania zgody na edukację domową decyzję o sposobie przebiegu nauczania dziecka podejmują rodzice lub prawni opiekunowie, którzy mogą prowadzić zindywidualizowany program nauczania. W przypadku zmiany szkoły należy uzyskać ponownie zgodę na edukację domową.

Przejęcie na edukację domową jest bardzo proste i składa się z następujących kroków:

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe.

1. Wybór szkoły w województwie zamieszkania ucznia.
2. Przygotowanie dokumentów aplikacyjnych.
 - a. Wniosek o przyjęcie dziecka do szkoły (jeśli dziecko aplikuje do innej szkoły niż ta do której aktualnie uczęszcza).
 - b. Wniosek o zezwolenie na spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą.
 - c. Oświadczenie o zapewnieniu warunków umożliwiających realizację podstawy programowej.
 - d. Zobowiązanie rodziców do przystępowania dziecka do egzaminów klasyfikacyjnych.
 - e. Opinia z publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3. Po otrzymaniu pozytywnej decyzji można się cieszyć swobodną nauką!

Uwaga! 18 czerwca 2020 roku do Sejmu wpłynął poselski projekt ustawy zmian w ustawie Prawo Oświatowe (druk 464), który zakłada zniesienie rejonizacji oraz wymogu dołączenia do wniosku opinii z publicznej poradni pedagogiczno-psychologicznej. Ustawa ma wejść w życie 1 lipca 2021 roku. Na dzień przygotowywania tego poradnika projekt został przekazany do Prezydenta i Marszałka Senatu.

Szkoła przyjazna edukacji domowej

Ważne jest, by znaleźć placówkę oświatową, która jest przyjazna edukacji domowej i ma doświadczenie z tym związane. Mimo że rodzice i uczeń nie muszą się kontaktować ze szkołą w trakcie roku szkolnego, to jej wybór ma duże znaczenie ze względu na egzaminy klasyfikacyjne. Znajomość praw i obowiązków, tego z jakich przedmiotów nie przeprowadza się egzaminów, odpowiednie przygotowanie i skupienie na wiedzy, a nie niewiedzy dziecka są jednymi z głównych wyznaczników szkoły przyjaznej edukacji domowej.

Szkoła przyjazna edukacji domowej to taka, która:

1	Ma doświadczenie w prowadzeniu uczniów w edukacji domowej.	2	Rozumie specyfikę nauczania domowego i nie ogranicza uczniów.	3	Zna aspekty prawne związane z nauczaniem domowym.
4	Udziela pomocy merytorycznej (oferuje konsultacje).	5	Organizuje zajęcia dodatkowe dla dzieci.	6	Sprzyja integracji środowiska (np. ogniska, wycieczki).
7	Organizuje egzaminy w formie wspierającej rozwój ucznia (nie tylko raz w roku).	8	Udostępnia podręczniki i jasno określa wymagania.	9	Poszukuje sposobu, aby pomóc uczniowi nie zaś powodu aby go skontrolować i wykazać niedoskonałości.

Zanim wniosek o zezwolenie na edukację domową zostanie złożony, można się skontaktować z dyrektorem lub koordynatorem ds. edukacji domowej (jeśli szkoła posiada takiego) w celu sprawdzenia, jak wygląda nauka w tym trybie, z jakich aktywności i zajęć dodatkowych może korzystać uczeń.

Art. 37. 7. Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą, a także rodzic takiego ucznia, może korzystać ze wsparcia szkoły, której dyrektor wydał zezwolenie, o którym mowa w ust. 1.²

Przed taką rozmową warto poznać prawa, które ma uczeń w ED, a są to:

1. **prawo uczestniczenia w szkole w zajęciach**, o których mowa w art. 109 ust.1 pkt 2, 3 i 5–7:
 - a. dodatkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się:
 - i. zajęcia z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 1,
 - ii. zajęcia, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania;
 - b. zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych;
 - c. zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 - d. **zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów**, w szczególności w celu kształtowania ich aktywności i kreatywności;
 - e. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego”. (Prawo Oświatowe Art. 109 ust.1 pkt 2)
2. **zapewnienie dostępu do:**
 - a. **podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych**, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oraz
 - b. **pomocy dydaktycznych** służących realizacji podstawy programowej znajdujących się w zasobach szkoły – w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły;
 - c. **udział w konsultacjach** umożliwiających przygotowanie do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust.

Co warto wiedzieć na początek?

² Jw.

Rozpoczynając edukację domową należy zapoznać się z podstawą programową (co leży w obowiązku rodzica) i zaplanować działania i zadania na najbliższe miesiące. Wspólnie z dyrektorem szkoły należy ustalić zakres materiału jaki będzie obowiązywał na egzaminie klasyfikacyjnym. Najlepiej wydrukować zagadnienia, zaznaczyć co dziecko już umie, by ułatwić sobie planowanie. Często okazuje się, że obowiązkowego materiału do przyswojenia przez dziecko jest niewiele (zwłaszcza w młodszych klasach szkoły podstawowej), jeśli weźmiemy pod uwagę że ma na to cały rok.

W każdej chwili można skontaktować się ze szkołą i przedstawić jej trudności, aby wspólnie znaleźć rozwiązanie. Natomiast przed egzaminem uczeń ma prawo do konsultacji z nauczycielem przedmiotowym.

3. Jak rozpocząć naukę?

Gdzie szukać informacji?

Centrum Nauczania Domowego wspiera rodziców, którzy postanowili wziąć edukację swojego dziecka we własne ręce i zadbać o jego przyszłość. Społeczność edukatorów domowych zrzeszona w ramach CND chętnie dzieli się swoimi doświadczeniami, buduje wzajemne relacje i wspiera na każdym etapie nauki. Dzięki programowi “Kolega z ławki” oraz regularnym spotkaniom integracyjnym, dzieci również mają możliwość nawiązania nowych znajomości z rówieśnikami z całej Polski.

Szkoły partnerskie CND to szkoły przyjazne edukacji domowej, które znają specyfikę tej formy kształcenia i są nastawione na indywidualny rozwój dziecka. Obecnie do dyspozycji rodziców jest prawie 60 szkół w całej Polsce, a liczba ta rośnie z każdym rokiem. Dzięki współpracy ze szkołami partnerskimi, rodzice mogą bezpłatnie skorzystać ze wsparcia oferowanego w ramach Centrum Nauczania Domowego.

Dzięki ponad 10-letniemu doświadczeniu w edukacji domowej CND wypracowało technologiczne rozwiązania, które stanowią ogromne wsparcie dla rodziców. Gotowe scenariusze zajęć lekcyjnych wzbogacone o filmy, animacje, gry i piosenki, pomagają zaplanować efektywną naukę z dzieckiem. Zadania i testy po każdym etapie nauki pozwalają zweryfikować zdobytą wiedzę. Rocznie organizowanych jest ponad 1 000 zajęć z nauczycielami - zarówno zgodnych z podstawą programową, jak i tych rozwijających zainteresowania i kompetencje uczniów. Nauczyciele codziennie są do dyspozycji rodziców, udzielając wsparcia w zakresie trudności w nauczaniu, motywując i wyznaczając odpowiedni kierunek.

Poznaj ofertę Centrum Nauczania Domowego:

<https://domowi.edu.pl/oferta/>

Wszelkich informacji i wsparcia w zakresie edukacji domowej udziela także **Fundacja Edukacji Domowej**, która prężnie działa na rzecz propagowania edukacji domowej w Polsce. Dostarcza rzetelnych informacji na temat tej formy kształcenia, na bieżąco śledzi zmiany prawne. Udostępnia również rodzicom narzędzia do pracy z dzieckiem i dzieli się wiedzą dotyczącą świadomego rodzicielstwa.

Dowiedz się więcej o działalności fundacji:

<https://domowa.edu.pl>

Jak motywować dziecko do nauki?

Motywowanie dziecka jest bardzo ważne, aby nie traciło zapału do nauki. Najlepszą motywacją są widoczne efekty pracy, dlatego warto co jakiś czas sprawdzić jak wyglądają jego postępy w nauce. Można to zrobić w formie gry, quizu, specjalnego zadania w formie zabawy, za które dziecko coś otrzyma. Nauczy się wtedy, że ciężka praca przynosi nagrodę. Zachęcamy do sprawdzania ich wiedzy w praktyce - np. lekcja biologii w plenerze, matematyki na zakupach, a historii w muzeum. Taka forma może je dodatkowo zachęcić do dalszego eksplorowania świata wiedzy. Wiedza w praktyce od zawsze fascynowała najmłodszych, ponieważ zdobyte informacje miały swoje odwzorowanie w tym, co je otacza.

Pomocne jest także wyrobienie dobrych nawyków, np. tworzenie harmonogramu nauki, w którym dziecko odznaczałoby kolejne opanowane zagadnienia. Nic nie cieszy bardziej jak lista wykonanych zadań. Dzięki temu dziecko czuje się dumne ze swoich osiągnięć. Ale pamiętajmy, aby lista takich codziennych zadań nie była zbyt długa.

W celu zmotywowania do nauki warto zwrócić uwagę na to, co zniechęca dziecko. Może to być zbyt duża ilość materiału, nieatrakcyjna forma, zła pora uczenia się. Wszystko to można dopracować w edukacji domowej.

Doskonałą zabawą dla całej rodziny jest przygotowanie interesującej prezentacji na temat wybranego zagadnienia. Chęć przedstawienia go przed całą rodziną może stanowić świetną motywację do opanowania materiału. Gdy dziecko usłyszy po swojej prezentacji pytania, na które zna odpowiedź gwarantuje jego satysfakcję, zwłaszcza jeśli temat początkowo wydawał mu się nudny lub wyjątkowo trudny.

Pamiętajmy, że dziecko nie musi być zmotywowane o każdej porze dnia i nocy. Są takie dni, gdy potrzebuje ono odpoczynku, albo najzwyczajniej w świecie nie czuje się na siłach do nauki. I to jest piękne w edukacji domowej, że możemy sobie pozwolić na taki dzień relaksu niezależnie od dnia tygodnia.

Na koniec to, co może zmotywować i zainteresować dzieci w nauce to kreatywne podejście do organizowania zajęć. Zamiast podawać informacje w książkach lub Internecie można zmienić sposób przekazywania wiedzy. Przykładowo poprzez zabawę. Spacery i wycieczki to dobry sposób na zmobilizowanie dziecka do chęci poznawania świata.

Jak efektywnie zaplanować zadania?

W usystematyzowaniu pracy pomoże ułożenie grafiku z egzaminami i tematami zajęć. Nie wpisujemy tego do nudnych czarno-białych tabel. Pozwólmy dzieciom na kreatywność, to wzbudzi u nich większą chęć działania! Jeśli dziecko potrzebuje codziennego planu dnia, to niech taki stworzy, a jeśli wystarczy mu lista zagadnień na cały tydzień lub miesiąc, to dajmy mu taką możliwość. Każdy z tych sposobów będzie się różnił w realizacji, ale każde dziecko jest inne i inaczej się uczy.

To, co ważne w planie działania, to czas na ruch, na rozwijanie własnych pasji i zainteresowań, czas na odpoczynek, regularne posiłki i zdrowy sen. Dzieci nie przepadają za porannymi pobudkami, ale nie znaczy to, że powinny spać do południa i tracić dzień. Pozwólmy jednak dziecku wybrać taką porę, która jest dla niego najbardziej owocna. Swoboda w połączeniu z systematycznością może przynieść zaskakujące efekty!

Jak pogodzić ED z codziennymi obowiązkami?

Z pogodzeniem edukacji domowej z codziennymi obowiązkami jest podobnie jak w przypadku nauki w szkole z tą różnicą, że ma się więcej elastyczności i możliwości. Zarówno w szkole jak i podczas ED dziecko musi pilnować systematyczności, żeby nie mieć zaległości w nauce. W odróżnieniu od nauki w szkole, dzieci w ED mają większą swobodę w tym, ile czasu poświęcą nauce. Aby zajęcia domowe nie zakłócały nauki warto wydzielić czas i przestrzeń do edukacji. Załóżmy, że dziecko uczy się tylko w swoim pokoju i nikt mu wtedy nie przeszkadza. Taka praktyka wyrabia dobry nawyk i pomaga w skupieniu.

Dobra organizacja to podstawa. Aby pogodzić obowiązki domowe z nauką warto zrobić grafik i wszystko wcześniej zaplanować. W tym przypadku nie ma idealnego rozwiązania dla wszystkich. Wpływają na to różne czynniki, jak praca rodziców, zajęcia dodatkowe dzieci, stałe zajęcia domowe. Każdy pracuje w innym

trybie i ma różne potrzeby. Nauka od 8:00 do 14:00 nie sprawdzi się dla każdego, zwłaszcza, że dzieci mają różny stopień produktywności w ciągu dnia.

Z drugiej strony pojawia się pytanie jak pogodzić edukację domową z pracą. Otóż nie zawsze jest to konieczne, aby jeden rodzic zrezygnował z pracy, by zapewnić stałe wsparcie dziecku. Na pewno jest to bardzo pomocne, ale starsze dzieci z pewnością mogą sobie poradzić samodzielnie. Wystarczy regularnie sprawdzać ich postępy.

Obecnie sporo osób pracuje zdalnie, co rozwiązuje problem opieki młodszego dziecka podczas nieobecności rodzica. W takiej sytuacji zalecane jest wydzielenie przestrzeni dla osoby pracującej i dla dziecka, aby nie rozpraszały się nawzajem. Alternatywnie opiekę młodszemu dziecku w ED mogą zapewnić dziadkowie lub starsze rodzeństwo, które jest już w stanie zająć się młodszym bratem lub siostrą. W ciągu dnia dziecko może też brać udział w zajęciach rozwijających, sportowych, a podstawy programowej uczyć się popołudniami.

Coraz częściej pojawiają się też świetlice lub grupy zakładane przez rodziców, w których dziecko może się uczyć i rozwijać z rówieśnikami pod okiem opiekuna lub jednego z rodziców. Jest to idealne rozwiązanie dla tych dzieci, które lepiej uczą się w grupie niż indywidualnie.

4. Fakty i mity na temat edukacji domowej

Moje dziecko nie będzie miało przyjaciół.

W naszym społeczeństwie wciąż panuje przeświadczenie, że dzieci, które są kształcone w trybie edukacji domowej, będą aspołeczne. Pewność, że dziecko musi zdobywać przyjaciół w szkole i tylko kontakt z rówieśnikami daje możliwość prawidłowego rozwoju, zniechęcają wielu do podjęcia alternatywnej ścieżki nauczania.

Obalamy ten **mit!**

Nie tylko szkoła uczy zachowań społecznych i funkcjonowania w grupie. Dzieci w edukacji domowej nie uczą się wyłącznie w domu. Nadal mogą spędzać czas z rówieśnikami, uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych i warsztatach, czy pielęgnować swoje talenty na kółkach zainteresowań. Na podstawie naszego doświadczenia pracy z rodzicami i dziećmi możemy wręcz stwierdzić, że dzieci w edukacji domowej często są aktywniejsze niż w szkole. Uczą się samodzielności w budowaniu przyjaźni, co w połączeniu ze swobodą wpływa na ich późniejszą pewność siebie.

Rodzic bez wykształcenia pedagogicznego nie poradzi sobie z nauczaniem dziecka.

Aby rozpocząć edukację domową z dzieckiem, rodzic nie musi spełniać wymagań formalnych związanych z wykształceniem. **Posiadanie uprawnień pedagogicznych nie jest wymagane.** Wniosek o zgodę na spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą nie zostanie odrzucony, jeśli przynajmniej jeden rodzic nie posiada takich uprawnień.

Przy obecnym dostępie do materiałów oraz platform edukacyjnych dzieci są w stanie uczyć się niemalże samodzielnie przy wsparciu i pokierowaniu przez rodziców. To, jak dzieci poradzą sobie w edukacji domowej nie ma zbyt wiele

wspólnego ani z wykształceniem rodziców ani zasobnością portfela. To, czego dzieci potrzebują, to rodzica entuzjastycznie nastawionego do nauki i zaangażowanego w proces edukacji. Gdy pojawią się trudności w jakimś zagadnieniu zawsze można skorzystać z indywidualnego wsparcia nauczyciela lub korepetytora.

Strach, że dziecko nie nauczy się w domu tyle ile nauczy się w szkole.

Wielu rodziców zakłada, że dzieci spędzają czas produktywnie i kreatywnie pod okiem specjalistów, którzy nieustannie dbają o podnoszenie poziomu wiedzy. Przez to wydaje im się niemożliwe nauczenie dziecka tego wszystkiego, czego nauczyciele różnych specjalności uczą w szkole. Prawda jest jednak taka, że wiele dzieci nie może się skupić na lekcji i nie wynosi z niej prawie żadnej wiedzy czy umiejętności, przez co po powrocie do domu muszą spędzić kolejne godziny na samodzielnej nauce. A gdzie w tym wszystkim czas na rozwijanie dodatkowych umiejętności i pasji?

Wychodząc ze szkolnej ławki dziecko poznaje świat z innej perspektywy. Uczy się poprzez działania, co jest po pierwsze bardziej efektywne, a po drugie dowiaduje się więcej niż tylko z podręcznika. Współcześnie kładzie się nacisk na kompetencje XXI wieku, z którymi niestety młode pokolenie miewa problemy. Rozwiązaniem może być edukacja domowa, która wprost opiera się na nich. W ED nauka programowa to zaledwie mały odsetek wiedzy, którą zdobywa dziecko. Ucząc się w domu zdobywa ono umiejętność komunikacji interpersonalnej, ponieważ musi samodzielnie nawiązywać znajomości. W szkole wygląda to inaczej, ponieważ dzieci poznają się w z góry założonej grupie i najczęściej to w niej znajdują przyjaciół. W ED ta grupa jest znacznie bardziej rozszerzona i dziecko wkłada w to więcej staranności.

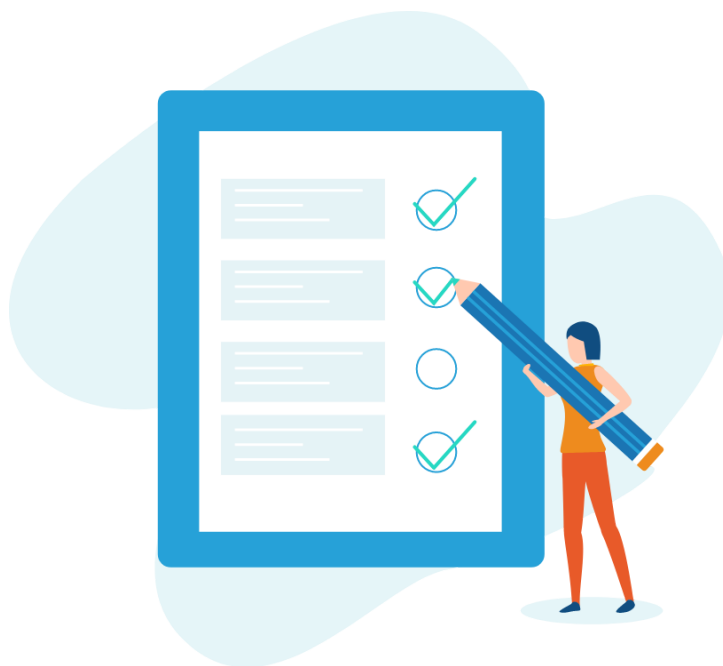
Kompetencje XXI wieku to także nowe technologie. Oczywiście obecnie prawie wszystkie dzieci są z nimi zapoznane, ale to w ED uczą się one wyszukiwania informacji, zdobywania nowych narzędzi do nauki. Często uczą się korzystając z platform edukacyjnych, co niewątpliwie rozwija ich zdolności technologiczne.

Dzieci w ED mają o wiele więcej czasu na naukę dodatkową, na rozwijanie pasji i umiejętności, niż dzieci w szkole. Mogą w pełni poświęcić się swoim zdolnościom, które wykraczają poza podstawę programową. Kompetencje, które zdobędą, zdecydowanie dadzą im lepsze możliwości na rynku pracy.

Edukacja domowa jest czasochłonna.

Przy odpowiedniej organizacji czasu realizacja podstawy programowej w domu zajmuje mniej czasu niż w szkole, dzięki czemu dzieci mogą rozwijać swoje pasje. Warto zadbać o dobry plan dnia, aby nauka i odpoczynek rozkładały się równomiernie. Jest to także dobra okazja do nauki zarządzania czasem.

W edukacji domowej jest także możliwość wcześniejszego zdawania egzaminów klasyfikacyjnych, dzięki czemu dziecko może mieć dłuższe wakacje.

5. Egzaminy w edukacji domowej

Terminarz egzaminów ustala się w porozumieniu z rodzicem. Wszystkie egzaminy muszą się odbyć nie później niż dzień przed końcem roku szkolnego, co oznacza, że część egzaminów może się odbyć nawet w pierwszym półroczu. W szkole przyjaznej ED uczeń otrzymuje zestaw zagadnień do egzaminu zgodny z podstawą programową z poszczególnych przedmiotów, co pomoże mu przygotować się do egzaminu. Ma on także prawo do konsultacji z nauczycielem, podczas której może sprawdzić, czy posiada jakieś braki w wiedzy z podstawy programowej.

Egzamin z każdego przedmiotu jest roczny (co oznacza, że nie można go dzielić na części, np. semestralne) i składa się z dwóch części: pisemnej oraz ustnej. Część pisemna trwa zazwyczaj 60 minut, a formę ustala nauczyciel danego przedmiotu. Część ustna odbywa się w formie rozmowy i trwa minimum 20 minut (w praktyce może on być nawet krótszy). Ocenianie odbywa się zgodnie

z zasadami przyjętymi przez nauczyciela danego przedmiotu i w zgodzie z wymaganiami Prawa Oświatowego. W czasie egzaminu klasyfikacyjnego mogą być obecni rodzice lub opiekunowie prawni ucznia w charakterze obserwatorów.

Pamiętajmy jednak, że dziecko uczy się dla siebie, dla swojej przyszłości, a nie dla ocen. Koniec końców i tak najważniejsze są wyniki z egzaminu ósmoklasisty, bo mają one wpływ na wybór dobrego liceum, oraz wyniki z matury, które pozwolą na dostanie się na wymarzone studia. Oceny rocznych egzaminów klasyfikacyjnych są relatywne i wiele czynników może wpłynąć na dane osiągnięcia. Potraktujcie je jako przygotowanie do wcześniej wspomnianych egzaminów.

Z pewnością doświadczenie w ED pozwala dzieciom nauczyć się zdobywać wiedzę panoramiczną, a nie tylko od sprawdzianu do sprawdzianu, co pomoże lepiej przygotować się do matury. Kolejnym plusem egzaminów klasyfikacyjnych jest opanowywanie stresu. Z każdym kolejnym rokiem podejście do egzaminu jest dla dziecka łatwiejsze.

6. Wsparcie w edukacji domowej

Grupa rodziców w edukacji domowej

Wychodząc naprzeciw potrzebom Edukatorów domowych Centrum Nauczania Domowego założyło zamkniętą grupę na Facebooku - Edukatorzy domowi CND - w celu wymiany doświadczeń. Jest to przestrzeń do wzajemnej pomocy, poszukiwania informacji i dzielenia się radami wśród innych rodziców, którzy mają dzieci w CND.

W grupie tej nie ma złych pytań, więc otwarcie możecie przedstawić swój problem. Wychodzimy z założenia, że łatwiej jest znaleźć rozwiązanie, korzystając z doświadczenia innych.

7. Kim jesteśmy?

Centrum Nauczania Domowego jest placówką oświatowo-wychowawczą, której zespół już od 2009 roku wspiera rodziców i dzieci w edukacji domowej. Współpracujemy z 59 szkołami przyjaznymi edukacji domowej w całej Polsce. Wykształciliśmy ponad 16 tysięcy uczniów mieszkających nie tylko w Polsce, ale

również za granicą. Mamy uczniów m.in. w Korei Północnej, w Stanach Zjednoczonych, a nawet na Madagaskarze!

Naszą misją jest wspieranie rodziców i opiekunów w nauczaniu dziecka spełniającego obowiązek szkolny poza szkołą. Doskonale zdajemy sobie sprawę, że każde dziecko jest inne, ma różne talenty, predyspozycje i możliwości. W zmieniającym się świecie, chcemy towarzyszyć rodzicom w tej niezwyklej podróży, jaką jest edukacja domowa.

Łączymy kreatywne metody nauczania z nowoczesnymi technologiami, dajemy elastyczne, dopasowujące się do potrzeb dzieci i rodziców narzędzia do nauki, w tym dostęp do Platformy Nauczania Domowego. Posiadamy wykwalifikowaną kadrę nauczycieli, którzy dzielą się swoją pasją i kompetencjami oraz służą pomocą na każdym etapie nauki. Rocznie organizujemy ponad 1 000 zajęć, nie tylko z zakresu podstawy programowej, ale również rozwijających zainteresowania dzieci i wspierających rodziców w roli nauczyciela dla swojego dziecka.

Współtworzymy społeczność edukatorów domowych, umożliwiając wymianę doświadczeń i dbając o integrację dzieci. Zapraszamy do współpracy nauczycieli, specjalistów i ekspertów w dziedzinie nauczania domowego. Razem z Fundacją Edukacji Domowej szerzymy rzetelne informacje o edukacji domowej i działamy na rzecz rozpowszechniania tej formy nauczania.

Kontakt:

Centrum Edukacji Domowej

ul. Szlak 20/7, 31-153 Kraków

+48 12 399 43 59

sekretariat@domowi.edu.pl